

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI міжнародної
науково-практичної
конференції

30 КВІТНЯ 2026 РОКУ
М. ХАРКІВ

АНАЛІЗ ПЕРЕЛІКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО ЗАБОРОНЕНІ У СПОРТІ, НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Клочко Д. М., Сурікова І. О.

Національний фармацевтичний університет,
socpharm@nuph.edu.ua

Однією з причин порушення антидопінгових правил є наявність заборонених субстанцій у лікарських засобах (ЛЗ), які широко застосовуються у медичній практиці. У повсякденній клінічній та фармацевтичній роботі фахівці орієнтуються передусім на ефективність та безпеку лікування, не завжди враховуючи обмеження Всесвітнього антидопінгового агентства (WADA), що створює підвищений ризик ненавмисного допінгу та потребує системного вивчення наявного на ринку асортименту таких препаратів.

Тому метою нашого дослідження є аналіз переліку лікарських засобів на фармацевтичному ринку України на предмет наявності у їх складі заборонених речовин та оцінку рівня їх доступності в аптечних мережах.

Оцінку та систематизацію даних проведено з використанням інформації Державного реєстру лікарських засобів України та пошукового ресурсу Tabletki.ua, із застосуванням системного, аналітико-порівняльного методів та узагальнення.

В Україні офіційно зареєстровано 953 лікарські засоби, що містять у своєму складі субстанції, заборонені у спорті. Найбільшу частку серед них становлять групи діуретиків та маскуючих агентів (37,15%), а також гормонів та модуляторів метаболізму (17,3%). В аптечних закладах доступні до покупки 581 препарат із забороненими субстанціями, що становить 60,97% від загальної кількості таких зареєстрованих лікарських засобів. Найдоступнішою для споживачів виявилася група глюкокортикоїдів (97,45%), тоді як найнижчий рівень доступності зафіксовано для наркотичних засобів (25,4%), що пояснюється суворим державним контролем за їх обігом і знижує ризик ненавмисного застосування. У розрізі лікарських форм найбільш поширеними є таблетки (56,2%), розчини для ін'єкцій (14,6%) та порошки (5,9%). Загалом препарати для перорального застосування становлять 61,8% від усього асортименту таких ЛЗ. Аналіз за країнами-виробниками показав домінування на ринку ЛЗ іноземного виробництва (70,59%), де найбільше представлені ЛЗ з Індії (10,71%), Німеччини (10,19%) та Словенії (7,14%), тоді як частка вітчизняних препаратів складає 29,41%.

Значна кількість зареєстрованих ЛЗ із забороненими субстанціями та їх висока фізична доступність в аптеках створюють легкий доступ споживача до таких препаратів, що формує нагальну потребу у забезпеченні належного рівня фармацевтичної опіки та додаткової перевірки складу ЛЗ для запобігання

випадкам ненавмисного допінгу. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці стандартизованих алгоритмів фармацевтичного консультування спортсменів та впровадженні відповідних навчальних програм для фахівців галузі.

БІОАКТИВНІ КОМПОНЕНТИ РОСЛИН, ЩО ПОКРАЩУЮТЬ ПРОЦЕС ЗАГОЄННЯ РАН

Коломієць Я.В., Негода Т.С., Полова Ж.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
t-negoda@meta.ua

Вступ. Шкіра є найбільшим органом в організмі та виконує багато важливих функцій, включаючи захист органів, через шкірне всмоктування, підтримку форми тіла, збереження рідини, контроль температури, а також сенсорний контроль та контроль захворювань. Шкірні захворювання є серйозною проблемою охорони здоров'я в усьому світі. Опіки шкіри є одними з найпоширеніших травм шкіри у всіх вікових групах. Опіки визначаються як часткове або повне руйнування шкірного покриву або підлеглої тканини термічним, електричним або хімічним агентом або іонізуючим випромінюванням.

Метою нашого дослідження постало завдання зафіксувати та узагальнити традиційні практики використання лікарських рослин для лікування опіків.

Методи дослідження, які були використані – це опитування та бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. Більшість методів лікування опіків починаються з місцевого застосування заспокійливих, захисних та протиінфекційних препаратів для запобігання інфекції. Багато рослин використовувалися в різних регіонах світу для лікування ран та опіків. Зазвичай мазі, виготовлені з різних лікарських рослин, використовувалися як лікувальні засоби завдяки широкій різноманітності лікарських інгредієнтів, таких як терпеноїди, таніни, алкалоїди, флавоноїди, ефірні олії, фенольні сполуки, сапоніни та жирні кислоти, які демонструють значний фармакологічний потенціал, такий як протипухлинні, протидіабетичні та антимікробні ефекти, а також косметичні властивості. Крім того, нещодавно було виявлено, що деякі біоактивні компоненти покращують лікувальний прогрес опіків. Ці фітокомпоненти не тільки економічно вигідні, але й нешкідливі. Наявність багатьох життєзабезпечуючих фітокомпонентів у рослинах спонукала вчених до наукової оцінки цих рослин на предмет потенційних властивостей загоєння ран. Розвиток природних ресурсів є метою,